

Udvalgets flertal (alle øvrige medlemmer) går derimod ind for at bevare samrådene og samrådssekretariaterne under amtskommunerne. Flertallet henviser bl.a. til, at en væsentlig grund til at flytte en opgave fra én myndighed til en anden i almindelighed må være, at der herved opnås en forbedring, f.eks. i form af kortere sagsbehandlingstid, større overskuelighed for borgerne eller større ensartethed i afgørelserne, men at man ikke umiddelbart finder, at sådanne hensyn taler for at overflytte samrådssekretariaterne til statsamtligt regi.

Der henvises til betænkningen side 40-41.

3.3. Justitsministeriets forslag

3.3.1. Faseopdelt undersøgelses- og godkendelses-system

Justitsministeriet er enig med Adoptionsudvalget i, at der er behov for at ændre de nuværende regler for undersøgelse og godkendelse af personer, der ansøger om at blive godkendt som adoptanter.

Justitsministeriet kan derfor tilslutte sig udvalgets forslag om at opdele undersøgelses- og godkendelsesforløbet i tre adskilte faser.

Justitsministeriet er dog samtidig enig med mindretallet i, at forslaget om et nyt, faseopdelt undersøgelses- og godkendelsesforløb ikke blot må føre til en udbygning af det hidtidige system.

Meningen er, at det nye undersøgelses- og godkendelsesforløb skal være - og blive opfattet som - bedre end det gamle, herunder ved, at undersøgelsen i højere grad får karakter af en dialog mellem ansøgerne og myndighederne og ved, at det meget tidligt i forløbet afklares, om ansøgerne opfylder de generelle betingelser for at blive godkendt som adoptanter.

Justitsministeriet foreslår, at undersøgelses- og godkendelsesforløbet tilrettelægges således:

Fase 1

I fase 1 indgives ansøgningen om godkendelse som adoptanter til amtskommunen, og ansøgerne udfylder et skema med oplysning om bl.a. ansøgerens alder, civilstand, beskæftigelse og boligforhold og et skema om helbredsreklæring til brug ved adoption. Ansøgerne bliver endvidere bedt om at give samtykke til, at amtskommunen kan indhente oplysninger om ansøgerens straf- og skatteforhold.

Endvidere finder der som hidtil en orienterende samtale sted mellem ansøgerne og amtskommunens sagsbehandler. Ved denne samtale modtager ansøgerne nærmere oplysninger om adoptionssagens forløb, hvilke krav der stilles til adoptivforældre, hvilke em-

ner der skal belyses, og hvad oplysningerne skal bruges til.

På baggrund af de modtagne oplysninger træffer adoptionssamrådet afgørelse om, hvorvidt de generelle krav for godkendelse som adoptant er opfyldt. Er kravene ikke opfyldt, får ansøgeren med det samme afslag på ansøgningen. En ansøger skal således ikke igennem alle 3 faser, hvis det allerede efter fase 1 er klart, at ansøgningen ikke kan imødekommes.

I fase 1 bør der efter Justitsministeriets opfattelse tages stilling til, om ansøgerne opfylder kravene til alder, antal børn, boligforhold, samlivets varighed, strafforhold m.v. Der bør endvidere så vidt muligt tages stilling til, om ansøgerens helbredsforhold er til hinder for godkendelse som adoptanter.

Justitsministeriet er enig med Adoptionsudvalget i, at spørgsmålet om godkendelse af adoptivforældre så vidt muligt bør afgøres efter målbare kriterier. Derved får ansøgerne mulighed for i højere grad at forudse udfaldet af deres ansøgning, og samrådernes godkendelsespraksis bliver mere ensartet.

Efter Justitsministeriets opfattelse må der imidlertid i et vist omfang foretages en konkret vurdering af, om betingelserne for godkendelse er opfyldt. Det vil således efter Justitsministeriets opfattelse ikke være hensigtsmæssigt f.eks. at opstille præcise krav til boligens størrelse. Det afgørende må være, om boligen kan anses for egnet til at udgøre de fysiske rammer for et barns opvækst, og i den forbindelse vil forhold som boligens beliggenhed, indretning m.v. kunne spille en lige så stor rolle som dens størrelse. På samme måde bør der efter Justitsministeriets opfattelse ikke opstilles præcise krav til adoptanternes indkomstforhold, idet andre forhold som f.eks. familiens forbrugsmønstre vil kunne spille en lige så stor rolle for, om adoptanterne i økonomisk henseende vil kunne sikre barnet en god opvækst.

Det vil efter Justitsministeriets opfattelse heller ikke være hensigtsmæssigt - om overhovedet muligt - at opstille positiv- og negativlister over helbreds- og strafforhold. Der bør således være plads til, at samrådene og Adoptionsnævnet ved afgørelsen af, om en ansøger kan godkendes som adoptant, tager hensyn til de konkrete omstændigheder i sagen.

Fase 2

I fase 2 skal ansøgere, der opfylder de generelle betingelser for at blive godkendt som adoptanter, gennemgå et obligatorisk, adoptionsforberedende kursus. Formålet med kurset er bl.a. at give ansøgerne grundlag for selv at vurdere, om de har ressourcer til at adoptere et udenlandsk barn.